

τάς υπηρεσίας των, ὁ κύκλος τῆς δράσεώς των δὲν ἔκλεισεν ἀκόμη, δὲν ἐπῆλθε δὲ ἐὰν πλέον ἢ ψυχραιμὸς ἐκείνη ἀτμόσφαιρα τὴν ὁποῖαν ἐπεξεργάζεται ἡ πάροδος τοῦ χρόνου.

* *

Εἰς τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν προέβημεν ἐπὶ πλέον διότι νομίζομεν ὅτι ἡ ἱστορικὴ ἔρευνα εἶνε πολῦτιμον στοιχεῖον φωτισμοῦ καὶ σύμβολος εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν ἑνὸς τόπου. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ παρελθόντος ὑπηρετεῖ βαθυτέραν ἀνάγκην. Ὅ,τι πρᾶγμα ἐδόθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συνόλου καὶ ἦτο δημιουργία, μόχθος καὶ ἀρετὴ πρέπει, νὰ προβάλεται πάντοτε ὡς παράδειγμα καὶ ὑποθήκη. Οἱ λαοὶ δὲν στηρίζονται εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσιν δύνανται νὰ εἶναι περισσότερον βέβαιοι διὰ τὸ μέλλον. Μὲ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσιν δημιουργεῖται πάντοτε ἕνας δεσμὸς μεταξὺ τοῦ χθὲς καὶ τοῦ σήμερον, ἡ δὲ συνέχισις αὐτῶν τῶν δύο εἶναι ἡ βάσις τῆς δυνάμεως τῶν λαῶν καὶ τῶν θεσμῶν.

Ὅσοι ἔζησαν ὄχι δι' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ διὰ τὴν πατρίδα εἶναι πάντοτε οἱ εὐγλωττότεροι διδάσκαλοι τῶν ἐπιζώντων. Οἱ νεώτεροι καὶ ἰδίως ὅσοι ἀναμιγνύονται εἰς τὴν πολιτικὴν ἀντικειμενικώτερον ἀποσκοποῦντες καὶ μελετώντες τὸ παρελθὸν ὠφελοῦνται ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ φῶτα καὶ τὴν πείραν τῶν προγεγεννημένων.

* *

Ἡμεῖς δίδοντες τὸ παρὸν εἰς τὴν δημοσιότητα, εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν νὰ συνεχισθῇ ἡ ἐξιστόρησις καὶ ἡ δράσις τοῦ βίου ἐκείνων ποῦ ἐξακολουθοῦν ἐπίσης νὰ προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα, ὅπως ὄχι μόνον χρησιμεύσουν οὗτοι ὡς διδάγμα καὶ ὑπόδειγμα τῶν νεωτέρων, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἀποδοθῇ οὕτω ἡ ὀφειλομένη τιμὴ εἰς ἀνδρας ἀξίους πάσης ὑστεροφημίας.

Ἰωάννινα, Μάρτιος 1959

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΠΑΤΣΕΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ

(1840 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 1914)

Ὁ Κωνσταντῖνος Καραπάνος, σημαίνουσα πολιτικὴ καὶ οἰκονομολογικὴ φησιολογία τῆς Ἑλλάδος, κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἄρταν, καὶ ἀπὸ πλουσίαν οἰκογένειαν, ποῦ διακρίνετο διὰ τὴν φιλοτατριαν, παιδείαν καὶ πλοῦτον.

Ἡ οἰκογένεια ὅμως Καραπάνου, κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, ὅπου εἰς τὴν κωμόπολιν Ζάβιτσαν, μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ἐσώζοντο τὰ εἰρηπια τοῦ μεγάλου τῶν, κηλούμενα «Κ α ρ α π α ν ἑ ἴ κ α» (*).

Τὸ ἀρχικὸν ὄνομα τῆς οἰκογενείας ἦτο «Σ τ ἄ μ ο υ», πρόγονοι τῶν ὁποίων ἦσαν ἐπιστάται καὶ εἰσπράκτορες τῶν κτημάτων τῆς Βασιλομήτορος (Βαλεῆ—Σουλτάνης), διὰ τοῦτο καὶ ἐκαλεῖτο «Λ ἄ λ α Σ τ ἄ μ ο υ». Ἐνας ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Στάμου τούτου ὁ Πάνος, λόγῳ τοῦ μελαχροίνου τοῦ χρώματος ἐκαλεῖτο τουρκιστὶ «κ α ρ ἄ» ἢ οἱ μαῦρος, καὶ κατ' ἐπέκτασιν μὲ τὸ ὄνομα τοῦ «Κ α ρ α π ἄ ν ο ς» ἦτο μαῦρος Πάνος, ὄνομα τὸ ὅποιον τελικῶς ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκογένειαν (**).

Ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν αὐτὴν τοῦ Στάμου, ὁ Μῆτρος Στάμου, φέρεται ὡς «ἐκατόνταρχος», τῆς χιλιαρχίας τοῦ Βόου, ποῦ ἐνίκησε τοὺς Τούρκους εἰς τὸ χωρίον Μαρτίνο τὴν 28)1)1829 (*). Ἄλλο μέλος τῆς οἰκογενείας ὁ Σεραφεῖμ Στάμος φέρεται ὡς πληρεξούσιος τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς Αἰγίνης, καὶ ὡς ἀνήκον εἰς τὸ κόμμα τοῦ Γκούρα (*).

Ὁ Κωνστ. Καραπάνος, πάππος τοῦ βιογραφουμένου, ἦτο τὸ δεύτερον μέλος τῆς Γερουσίας τῆς Δ. Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας Γερουσίας, πρῶτον ἦτο ὁ Μαυροκορδάτος (*). Ὁ Καραπάνος οὗτος συλληφθεὶς ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἀπεσταλλή εἰς Ἰωάννινα, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς Ἄρταν, ὅπου καὶ ἐγκατεστάθη ἔκτοτε, ἕνεκα δὲ τῆς πασχούσης υγείας του, ἀφῆκε προστάτην τῆς Ἀκαρνανίας εἰς τὸ Βουλευτικὸν, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Φώτιον. (*) Οὗτος φέρεται τὴν 26)2)1822, μαζὴ μὲ τὸν «Σοφολογιώτατον» Βινιαμὶν τὸν Λέσβιον ὡς Ἐπίτροπος τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος (*). Ὁ Φ. Καραπάνος ἀργότερον τὴν 25)6)1822, ἀναφέρεται ὡς Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Μινιστηρίου τοῦ Πολέμου, ὑπογράφων «εἰς ἔλλειψιν τοῦ προσωρινοῦ μινιστροῦ τοῦ πολέμου». (*)

1. Κυριακίδου: Οἱ Καραπάνοι. Ἀθῆναι 1898 σελ. 1.

2. Ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 5.

3. Γεν. Ἐφημ. 16 Φεβρ. 1829. Πρβλ. Κ α σ ο μ ο ὕ λ η: Ἐνθμ. Στρατιωτικὰ Γ. σελ. 137 καὶ σελ. 283.

4. Μακρυγιάννη: Ἀπομνημονεύματα Β. σελ. 93 καὶ σ. σ. 61.

5. Τρικούπη: Ἱστορία τῆς Ἐπαναστάσεως ἐκδ. Β. τόμ. Β. σελ. 382.

6. Κυριακίδου. ἔνθ. ἄνωτ. σελ. 5.

7. Ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 13 ἐνθα καὶ τὸ σχετικὸν ἔγγραφο διορισμοῦ.

8. Ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 14.